SEJARAH TINGKATAN 1 · BAB 06

Peningkatan Tamadun Yunani dan Rom

Subjektif berstruktur & esei

10 soalan berstruktur · 5 esei · 100 markah latihan

Nama: _____

Kelas: _____ Tarikh: _____

Markah semakan kendiri: _____ / 100

Cuba dahulu. Semak kemudian.

Jawab semua soalan dengan kata-kata sendiri. Soalan bertanda Mudah disediakan untuk membina keyakinan sebelum mencuba Sederhana dan Cabaran. Gunakan kertas tambahan jika perlu.

Subjektif: bahagian (a) 2 markah dan bahagian (b) 4 markah. Esei: 8 markah setiap satu. Agihan ini untuk latihan, bukan format peperiksaan rasmi KPM.

Cara membina jawapan

Nyatakan: beri fakta yang diminta. Jelaskan atau huraikan: beri fakta serta penerangan yang berkaitan. Bandingkan: nyatakan persamaan atau perbezaan mengikut aspek yang diminta.

F = fakta atau isi. H = huraian yang menyokong fakta bernombor sama. Jangan beri dua markah untuk idea yang diulang. Gunakan contoh jawapan sebagai panduan, bukan untuk dihafal bulat-bulat.

Rujukan: buku teks KPM/DBP Sejarah Tingkatan 1, 2016, hlm. 116–137; DSKP KSSM KPM 2016. Untuk murid Tingkatan 1 sesi 2026.

Soalan dan panduan jawapan asli. Bukan soalan rasmi, skema rasmi atau ramalan peperiksaan. Semakan guru bebas belum dibuat.

Bahagian A · Subjektif berstruktur

Jawab kedua-dua bahagian bagi setiap soalan.

B6S01 · Lokasi dan cuaca mempengaruhi kegiatan penduduk Yunani.

B6S01 · Mudah · Buku teks hlm. 118–119 · SP 4.2.1

(a) Namakan dua polis yang terkenal dalam Tamadun Yunani. [2 markah]

(b) Jelaskan pengaruh cuaca sederhana dan kedudukan berhampiran laut terhadap masyarakat Yunani. [4 markah]

B6S02 · Polis ialah pusat kehidupan masyarakat Yunani.

B6S02 · Mudah · Buku teks hlm. 118–119 · SP 4.2.1

(a) Nyatakan dua daripada tiga komponen yang membentuk polis. [2 markah]

(b) Jelaskan perbezaan acropolis dengan agora dari segi bentuk kawasan dan kegunaannya. [4 markah]

Bahagian A · Subjektif berstruktur

Jawab kedua-dua bahagian bagi setiap soalan.

B6S03 · Athens melalui beberapa sistem pemerintahan sebelum mengamalkan demokrasi.

B6S03 · Mudah · Buku teks hlm. 120–120 · SP 4.2.2

(a) Nyatakan nama sistem pemerintahan yang dikuasai golongan bangsawan dan sistem yang dikuasai sebahagian kecil golongan berkuasa. [2 markah]

(b) Jelaskan perbezaan monarki dengan demokrasi langsung di Athens. [4 markah]

B6S04 · Dewan Perhimpunan merupakan badan tertinggi dalam pentadbiran Athens.

B6S04 · Mudah · Buku teks hlm. 121–123 · SP 4.2.2

(a) Nyatakan siapa yang menjadi anggota Dewan Perhimpunan dan kekerapan minimum persidangannya setiap bulan. [2 markah]

(b) Jelaskan dua fungsi Dewan Perhimpunan yang berkaitan dengan undang-undang dan peperangan. [4 markah]

Bahagian A · Subjektif berstruktur

Jawab kedua-dua bahagian bagi setiap soalan.

B6S05 · Majlis dan Majistret mempunyai tugas dalam pentadbiran Athens.

B6S05 · Sederhana · Buku teks hlm. 124–124 · SP 4.2.2

(a) Nyatakan bilangan ahli Majlis dan pihak yang melantik mereka. [2 markah]

(b) Jelaskan satu tugas Majlis dan satu tugas Majistret dengan butiran pelaksanaannya. [4 markah]

B6S06 · Athens menyediakan badan pengadilan bagi mengendalikan kes.

B6S06 · Sederhana · Buku teks hlm. 125–125 · SP 4.2.2

(a) Namakan badan pengadilan tersebut dan pihak yang mengetuai perbicaraannya. [2 markah]

(b) Jelaskan dua ciri pengadilan melalui Juri di Athens dari segi keanggotaan dan peranan warganegara. [4 markah]

Bahagian A · Subjektif berstruktur

Jawab kedua-dua bahagian bagi setiap soalan.

B6S07 · Sparta mengamalkan monarki terhad dan menekankan disiplin ketenteraan.

B6S07 · Sederhana · Buku teks hlm. 125–126 · SP 4.2.2

(a) Nyatakan bilangan raja yang memerintah bersama-sama dan bilangan pegawai ephors di Sparta. [2 markah]

(b) Jelaskan satu cara mengehadkan kuasa raja dan satu bukti penekanan terhadap ketenteraan di Sparta. [4 markah]

B6S08 · Tamadun Rom berkembang daripada petempatan di sebuah lembah.

B6S08 · Sederhana · Buku teks hlm. 127–127 · SP 4.2.1

(a) Namakan lembah dan sungai yang berkaitan dengan lokasi awal Tamadun Rom. [2 markah]

(b) Jelaskan dua kelebihan lokasi tersebut kepada perkembangan petempatan Rom. [4 markah]

Bahagian A · Subjektif berstruktur

Jawab kedua-dua bahagian bagi setiap soalan.

B6S09 · Reka bentuk bangunan Rom perlu difahami bersama kegunaannya.

B6S09 · Cabaran · Buku teks hlm. 130–131 · SP 4.2.3

(a) Namakan binaan Rom yang menjadi tempat pertandingan besar seperti gladiator dan binaan yang menjadi tempat penyembahan dewa-dewi. [2 markah]

(b) Jelaskan bagaimana satu ciri Colosseum dan satu ciri Pantheon menyokong penggunaan bangunan tersebut. [4 markah]

B6S10 · Kemudahan awam Rom menggabungkan reka bentuk dengan penyelesaian keperluan harian.

B6S10 · Cabaran · Buku teks hlm. 131–133 · SP 4.2.3

(a) Namakan kemudahan yang menyalurkan air ke bandar dan contoh tembok pertahanan Rom di Britain. [2 markah]

(b) Jelaskan dua ciri pembinaan jalan raya Rom yang membantu ketahanan dan pengaliran air. [4 markah]

Bahagian B · Esei

B6E01 · Huraikan peranan empat badan pemerintahan Athens: Dewan Perhimpunan, Majlis, Majistret dan Juri. Berikan satu fungsi serta satu butiran berkaitan bagi setiap badan.

B6E01 · Mudah · Buku teks hlm. 122–125 · SP 4.2.2

8 markah · Gunakan isi dan huraian yang berkaitan.

Rangka bantuan

1. Susun empat badan mengikut nama.
2. Padankan fungsi dengan badan yang betul.
3. Terangkan hubungan atau cara pelaksanaan fungsi.

Bahagian B · Esei

B6E02 · Huraikan fungsi amfiteater, akueduk, tembok pertahanan dan tempat mandi awam dalam kehidupan masyarakat Rom. Sertakan butiran yang sesuai bagi setiap binaan.

B6E02 · Mudah · Buku teks hlm. 131–133 · SP 4.2.3

8 markah · Gunakan isi dan huraian yang berkaitan.

Rangka bantuan

1. Gunakan satu isi bagi setiap binaan yang dinamakan.
2. Sertakan bentuk, pengguna atau kemudahan yang berkaitan.
3. Bezakan hiburan, bekalan air, pertahanan dan kebersihan.

Bahagian B · Esei

B6E03 · Jelaskan empat faktor kemajuan seni bina Rom: kepakaran, pendidikan, sokongan pemerintah dan teknologi. Berikan huraian atau contoh bagi setiap faktor.

B6E03 · Sederhana · Buku teks hlm. 128–129 · SP 4.2.3

8 markah · Gunakan isi dan huraian yang berkaitan.

Rangka bantuan

1. Mulakan dengan ilmu dan latihan manusia.
2. Terangkan peranan kerajaan dalam pembinaan.
3. Akhiri dengan gabungan teknik dan bahan binaan.

Bahagian B · Esei

B6E04 · Huraikan empat ciri Sparta berdasarkan pemerintahan dua raja, ephors, latihan kanak-kanak dan peranan ketenteraan wanita. Jelaskan butiran atau tujuan setiap ciri.

B6E04 · Sederhana · Buku teks hlm. 125–126 · SP 4.2.2

8 markah · Gunakan isi dan huraian yang berkaitan.

Rangka bantuan

1. Terangkan bagaimana kuasa raja dikawal.
2. Berikan bukti latihan ketenteraan bermula awal.
3. Bezakan peranan wanita dalam pertahanan daripada pentadbiran.

Bahagian B · Esei

B6E05 · Buktikan bahawa reka bentuk seni bina Rom mengambil kira kegunaan binaan. Huraikan empat contoh: pintu masuk Colosseum, Oculus Pantheon, pembinaan berlapis jalan raya dan kubu kecil pada tembok pertahanan.

B6E05 · Cabaran · Buku teks hlm. 130–133 · SP 4.2.3

8 markah · Gunakan isi dan huraian yang berkaitan.

Rangka bantuan

1. Nyatakan satu ciri reka bentuk bagi setiap contoh.
2. Hubungkan ciri itu dengan fungsi yang tepat.
3. Elakkan jawapan umum seperti cantik tanpa penjelasan.

Panduan jawapan & semakan kendiri

Bandingkan jawapan anda dengan isi penting. Setiap kriteria membawa 1 markah. H hanya diberi jika F yang berkaitan dipenuhi. Jumlah bagi setiap bahagian tidak boleh melebihi markah soalan.

Ungkapan setara dan jawapan lain yang tepat dalam skop KPM boleh diterima jika menepati soalan. Senarai ini menunjukkan satu laluan jawapan. Dapatkan pertimbangan guru untuk isi alternatif yang munasabah.

Bahagian A · Subjektif

B6S01 · Lokasi dan cuaca mempengaruhi kegiatan penduduk Yunani.

B6S01 · Mudah · Buku teks hlm. 118–119 · SP 4.2.1

(a) Namakan dua polis yang terkenal dalam Tamadun Yunani. [2 markah]

Panduan: Pilih dua negara-kota, bukan nama laut.

Contoh jawapan: Dua polis terkenal ialah Athens dan Sparta.

F1 Satu jawapan yang tepat daripada: Athens, Sparta atau Corinth. [1 markah]

F2 Satu lagi jawapan berbeza daripada senarai F1. Jangan beri markah kedua untuk idea yang sama. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

(b) Jelaskan pengaruh cuaca sederhana dan kedudukan berhampiran laut terhadap masyarakat Yunani. [4 markah]

Panduan: Hubungkan setiap keadaan alam dengan satu kegiatan.

Contoh jawapan: Cuaca sederhana menggalakkan kegiatan di luar rumah seperti perdebatan dan sukan. Kedudukan berhampiran laut pula menggalakkan pelayaran sehingga orang Yunani dikenali sebagai pelayar yang handal.

F1 Cuaca sederhana menggalakkan kegiatan di luar rumah. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: kegiatan seperti perdebatan atau sukan dapat dijalankan. [1 markah]

F2 Kedudukan berhampiran laut menggalakkan pelayaran. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: orang Yunani terkenal sebagai pelayar yang handal. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6S02 · Polis ialah pusat kehidupan masyarakat Yunani.

B6S02 · Mudah · Buku teks hlm. 118–119 · SP 4.2.1

(a) Nyatakan dua daripada tiga komponen yang membentuk polis. [2 markah]

Panduan: Komponen merujuk jenis kawasan petempatan.

Contoh jawapan: Dua komponen tersebut ialah bandar utama dan bandar kecil.

F1 Satu jawapan yang tepat daripada: bandar utama, bandar kecil atau kawasan kampung. [1 markah]

F2 Satu lagi jawapan berbeza daripada senarai F1. Jangan beri markah kedua untuk idea yang sama. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

(b) Jelaskan perbezaan acropolis dengan agora dari segi bentuk kawasan dan kegunaannya. [4 markah]

Panduan: Satu pasangan bentuk dan kegunaan bagi setiap kawasan.

Contoh jawapan: Acropolis ialah pusat komuniti berkubu yang menempatkan bangunan kerajaan atau rumah ibadat. Agora pula ialah kawasan lapang yang digunakan sebagai tempat pertemuan dan pasar awam.

F1 Acropolis ialah pusat komuniti yang dilindungi kubu. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: kawasan strategik ini menempatkan bangunan kerajaan atau rumah ibadat. [1 markah]

F2 Agora ialah kawasan lapang. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: kawasan ini digunakan untuk pertemuan dan pasar awam. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6S03 · Athens melalui beberapa sistem pemerintahan sebelum mengamalkan demokrasi.

B6S03 · Mudah · Buku teks hlm. 120–120 · SP 4.2.2

(a) Nyatakan nama sistem pemerintahan yang dikuasai golongan bangsawan dan sistem yang dikuasai sebahagian kecil golongan berkuasa. [2 markah]

Panduan: Padankan setiap takrif dengan istilah yang tepat.

Contoh jawapan: Pemerintahan golongan bangsawan ialah aristokrasi, manakala pemerintahan sebahagian kecil golongan berkuasa ialah oligarki.

F1 Golongan bangsawan: aristokrasi. [1 markah]

F2 Sebahagian kecil golongan berkuasa: oligarki. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

(b) Jelaskan perbezaan monarki dengan demokrasi langsung di Athens. [4 markah]

Panduan: Bezakan sumber kedudukan pemerintah dengan cara penglibatan warganegara.

Contoh jawapan: Monarki ialah pemerintahan beraja yang berasaskan keturunan. Dalam demokrasi langsung Athens, warganegara terlibat sendiri dalam perbincangan dan perdebatan bagi menentukan dasar atau peraturan.

F1 Monarki ialah pemerintahan beraja. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: kedudukan raja berasaskan keturunan. [1 markah]

F2 Demokrasi langsung melibatkan warganegara secara langsung. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: mereka berbincang dan berdebat bagi menentukan dasar atau peraturan Athens. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6S04 · Dewan Perhimpunan merupakan badan tertinggi dalam pentadbiran Athens.

B6S04 · Mudah · Buku teks hlm. 121–123 · SP 4.2.2

(a) Nyatakan siapa yang menjadi anggota Dewan Perhimpunan dan kekerapan minimum persidangannya setiap bulan. [2 markah]

Panduan: Perhatikan syarat keanggotaan dan bilangan persidangan.

Contoh jawapan: Dewan Perhimpunan dianggotai warganegara lelaki Athens dan bersidang sekurang-kurangnya tiga kali sebulan.

F1 Warganegara lelaki Athens. [1 markah]

F2 Sekurang-kurangnya tiga kali sebulan. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

(b) Jelaskan dua fungsi Dewan Perhimpunan yang berkaitan dengan undang-undang dan peperangan. [4 markah]

Panduan: Berikan fungsi serta tujuan atau syaratnya.

Contoh jawapan: Dewan Perhimpunan menggubal undang-undang untuk memastikan keadilan dilaksanakan di Athens. Dewan ini juga membuat deklarasi peperangan; tanpa deklarasi tersebut, Athens tidak akan terlibat dalam peperangan.

F1 Dewan Perhimpunan menggubal undang-undang. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: undang-undang bertujuan memastikan keadilan dilaksanakan di Athens. [1 markah]

F2 Dewan Perhimpunan membuat deklarasi peperangan. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: Athens tidak terlibat dalam peperangan tanpa deklarasi tersebut. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6S05 · Majlis dan Majistret mempunyai tugas dalam pentadbiran Athens.

B6S05 · Sederhana · Buku teks hlm. 124–124 · SP 4.2.2

(a) Nyatakan bilangan ahli Majlis dan pihak yang melantik mereka. [2 markah]

Panduan: Majlis juga dikenali dengan satu nama yang menyebut bilangannya.

Contoh jawapan: Majlis mempunyai 500 orang ahli yang dilantik oleh Dewan Perhimpunan.

F1 500 orang ahli. [1 markah]

F2 Dilantik oleh Dewan Perhimpunan. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

(b) Jelaskan satu tugas Majlis dan satu tugas Majistret dengan butiran pelaksanaannya. [4 markah]

Panduan: Bezakan pelaksanaan keputusan dewan dengan pengurusan perkhidmatan.

Contoh jawapan: Majlis melaksanakan keputusan Dewan Perhimpunan dan kuasanya tidak mengatasi dewan tersebut. Majistret pula melaksanakan dasar pentadbiran, termasuk mengurus hal pendidikan dan percukaian.

F1 Majlis melaksanakan keputusan Dewan Perhimpunan. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: kuasa Majlis tidak mengatasi kuasa Dewan Perhimpunan. [1 markah]

F2 Majistret melaksanakan dasar pentadbiran. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: pelaksanaannya termasuk urusan pendidikan atau percukaian. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6S06 · Athens menyediakan badan pengadilan bagi mengendalikan kes.

B6S06 · Sederhana · Buku teks hlm. 125–125 · SP 4.2.2

(a) Namakan badan pengadilan tersebut dan pihak yang mengetuai perbicaraannya. [2 markah]

Panduan: Jawapan pertama ialah badan, jawapan kedua ialah jawatan.

Contoh jawapan: Badan tersebut ialah Juri dan perbicaraannya diketuai oleh pengerusi.

F1 Juri. [1 markah]

F2 Pengerusi. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

(b) Jelaskan dua ciri pengadilan melalui Juri di Athens dari segi keanggotaan dan peranan warganegara. [4 markah]

Panduan: Satu isi tentang bilangan ahli dan satu isi tentang kuasa pengadilan.

Contoh jawapan: Juri dianggotai antara 101 hingga 1001 orang, bergantung pada keseriusan kes yang dibicarakan. Kuasa pengadilan terletak dalam tangan warganegara, dan pesalah merayu terus kepada mereka.

F1 Bilangan Juri antara 101 hingga 1001 orang. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: bilangannya bergantung pada keseriusan kes yang dibicarakan. [1 markah]

F2 Kuasa pengadilan terletak dalam tangan warganegara. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: pesalah merayu terus kepada warganegara. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6S07 · Sparta mengamalkan monarki terhad dan menekankan disiplin ketenteraan.

B6S07 · Sederhana · Buku teks hlm. 125–126 · SP 4.2.2

(a) Nyatakan bilangan raja yang memerintah bersama-sama dan bilangan pegawai ephors di Sparta. [2 markah]

Panduan: Kedua-dua jawapan memerlukan bilangan.

Contoh jawapan: Sparta diperintah bersama-sama oleh dua orang raja dan mempunyai lima orang ephors.

F1 Dua orang raja. [1 markah]

F2 Lima orang ephors. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

(b) Jelaskan satu cara mengehadkan kuasa raja dan satu bukti penekanan terhadap ketenteraan di Sparta. [4 markah]

Panduan: Gunakan ephors bagi isi pertama dan latihan bagi isi kedua.

Contoh jawapan: Ephors mengawasi pemerintahan supaya raja tidak memerintah secara mutlak. Penekanan terhadap ketenteraan pula ditunjukkan melalui latihan yang bermula sejak kanak-kanak, iaitu seawal usia tujuh tahun.

F1 Ephors mengawasi pemerintahan raja. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: mereka memastikan raja tidak memerintah secara mutlak. [1 markah]

F2 Latihan ketenteraan bermula sejak kanak-kanak. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: kanak-kanak dilatih seawal usia tujuh tahun. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6S08 · Tamadun Rom berkembang daripada petempatan di sebuah lembah.

B6S08 · Sederhana · Buku teks hlm. 127–127 · SP 4.2.1

(a) Namakan lembah dan sungai yang berkaitan dengan lokasi awal Tamadun Rom. [2 markah]

Panduan: Jawapan perlu satu lembah dan satu sungai.

Contoh jawapan: Lokasi awal Rom ialah Lembah Latium berhampiran Sungai Tiber.

F1 Lembah Latium. [1 markah]

F2 Sungai Tiber. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

(b) Jelaskan dua kelebihan lokasi tersebut kepada perkembangan petempatan Rom. [4 markah]

Panduan: Hubungkan tanah dengan makanan, dan sungai dengan kehidupan atau perhubungan.

Contoh jawapan: Tanah Lembah Latium yang subur sesuai untuk aktiviti pertanian. Sungai Tiber pula menyediakan laluan perhubungan yang menjadi laluan utama untuk berlayar ke laut.

F1 Lembah Latium mempunyai tanah yang subur. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: kesuburan tanah sesuai untuk aktiviti pertanian. [1 markah]

F2 Sungai Tiber menyediakan laluan perhubungan. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: sungai menjadi laluan utama untuk berlayar ke laut. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6S09 · Reka bentuk bangunan Rom perlu difahami bersama kegunaannya.

B6S09 · Cabaran · Buku teks hlm. 130–131 · SP 4.2.3

(a) Namakan binaan Rom yang menjadi tempat pertandingan besar seperti gladiator dan binaan yang menjadi tempat penyembahan dewa-dewi. [2 markah]

Panduan: Padankan satu binaan dengan satu fungsi.

Contoh jawapan: Colosseum digunakan untuk pertandingan besar seperti gladiator, manakala Pantheon digunakan untuk penyembahan dewa-dewi.

F1 Pertandingan besar: Colosseum. [1 markah]

F2 Penyembahan dewa-dewi: Pantheon. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

(b) Jelaskan bagaimana satu ciri Colosseum dan satu ciri Pantheon menyokong penggunaan bangunan tersebut. [4 markah]

Panduan: Fikirkan pergerakan penonton dan kemasukan cahaya.

Contoh jawapan: Colosseum mempunyai 80 pintu masuk yang membantu pengurusan kemasukan penonton yang ramai. Pantheon pula mempunyai bukaan Oculus di puncak kubahnya yang membolehkan cahaya menyinari ruang dalam bangunan.

F1 Colosseum mempunyai 80 pintu masuk. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: banyak pintu menyokong pengurusan kemasukan penonton yang ramai. [1 markah]

F2 Pantheon mempunyai bukaan Oculus di puncaknya. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: bukaan membolehkan cahaya menyinari ruang dalam bangunan. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6S10 · Kemudahan awam Rom menggabungkan reka bentuk dengan penyelesaian keperluan harian.

B6S10 · Cabaran · Buku teks hlm. 131–133 · SP 4.2.3

(a) Namakan kemudahan yang menyalurkan air ke bandar dan contoh tembok pertahanan Rom di Britain. [2 markah]

Panduan: Satu jawapan ialah jenis kemudahan dan satu lagi ialah nama tembok.

Contoh jawapan: Kemudahan bekalan air ialah akueduk, manakala contoh tembok pertahanan di Britain ialah Tembok Hadrian.

F1 Akueduk. [1 markah]

F2 Tembok Hadrian. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

(b) Jelaskan dua ciri pembinaan jalan raya Rom yang membantu ketahanan dan pengaliran air. [4 markah]

Panduan: Hubungkan lapisan batu dengan kekuatan serta longkang dengan air.

Contoh jawapan: Jalan raya dibina berlapis-lapis menggunakan batu besar, batu kecil dan kerikil supaya kuat menahan beban serta pergerakan tentera. Longkang di tepi jalan mengalirkan air supaya tidak bertakung di atas jalan.

F1 Jalan raya dibina berlapis-lapis menggunakan batu besar, batu kecil dan kerikil. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: lapisan menjadikan jalan kuat untuk menahan beban serta pergerakan tentera. [1 markah]

F2 Longkang dibina di tepi jalan raya. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: longkang mengalirkan air supaya tidak bertakung di atas jalan. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

Bahagian B · Panduan esei

B6E01 · Huraikan peranan empat badan pemerintahan Athens: Dewan Perhimpunan, Majlis, Majistret dan Juri. Berikan satu fungsi serta satu butiran berkaitan bagi setiap badan.

B6E01 · Mudah · Buku teks hlm. 122–125 · SP 4.2.2

Contoh jawapan

Dewan Perhimpunan merupakan badan tertinggi dalam pentadbiran Athens. Antara fungsinya ialah menggubal undang-undang untuk memastikan keadilan dilaksanakan dalam masyarakat. Majlis pula melaksanakan keputusan Dewan Perhimpunan. Kuasa Majlis tidak mengatasi kuasa dewan tersebut, menunjukkan bahawa pelaksanaan keputusannya berada dalam susunan pentadbiran yang tertentu.

Majistret bertanggungjawab melaksanakan dasar pentadbiran. Tugas ini termasuk mengurus hal pendidikan dan percukaian, seperti peranan kakitangan kerajaan dalam perkhidmatan awam. Juri pula menjadi pemutus dalam sesuatu kes. Pesalah merayu terus kepada warganegara kerana kuasa pengadilan terletak dalam tangan mereka. Keempat-empat badan ini mempunyai tugas yang berbeza tetapi berkaitan dalam pengurusan Athens. Pembahagian tersebut merangkumi pembuatan undang-undang, pelaksanaan keputusan, urusan perkhidmatan dan pengadilan.

Isi penting · maksimum 8 markah

F1 Dewan Perhimpunan menggubal undang-undang. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: undang-undang bertujuan melaksanakan keadilan di Athens. [1 markah]

F2 Majlis melaksanakan keputusan Dewan Perhimpunan. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: kuasanya tidak mengatasi kuasa Dewan Perhimpunan. [1 markah]

F3 Majistret melaksanakan dasar pentadbiran. [1 markah]

H3 Huraian berkaitan F3: tugasnya termasuk mengurus pendidikan atau percukaian. [1 markah]

F4 Juri menjadi pemutus sesuatu kes. [1 markah]

H4 Huraian berkaitan F4: pesalah merayu terus kepada warganegara yang memegang kuasa pengadilan. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6E02 · Huraikan fungsi amfiteater, akueduk, tembok pertahanan dan tempat mandi awam dalam kehidupan masyarakat Rom. Sertakan butiran yang sesuai bagi setiap binaan.

B6E02 · Mudah · Buku teks hlm. 131–133 · SP 4.2.3

Contoh jawapan

Amfiteater digunakan sebagai tempat persembahan dan pertunjukan. Binaannya berupa gelanggang terbuka berbentuk lingkaran yang membolehkan aktiviti seperti persembahan seni dan gladiator diadakan. Akueduk pula membekalkan air ke bandar. Bekalan tersebut disalurkan kepada rumah kediaman dan tempat mandi awam untuk kegunaan masyarakat.

Tembok pertahanan dibina untuk melindungi wilayah Rom daripada serangan musuh. Kubu-kubu kecil yang disediakan menempatkan tentera untuk mengawal tembok tersebut. Tempat mandi awam pula memenuhi keperluan kebersihan penduduk. Terdapat ruang mandian berasingan yang menyediakan air panas, air sejuk, air suam serta wap. Oleh itu, binaan Rom merangkumi hiburan, bekalan air, keselamatan dan kebersihan. Setiap binaan mempunyai kegunaan khusus yang dapat dikenal pasti melalui reka bentuk dan kemudahannya.

Isi penting · maksimum 8 markah

F1 Amfiteater menyediakan tempat persembahan atau pertunjukan. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: gelanggang terbuka berbentuk lingkaran digunakan untuk persembahan seni atau gladiator. [1 markah]

F2 Akueduk membekalkan air ke bandar. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: air disalurkan ke rumah kediaman atau tempat mandi awam. [1 markah]

F3 Tembok pertahanan melindungi wilayah daripada serangan musuh. [1 markah]

H3 Huraian berkaitan F3: kubu kecil menempatkan tentera yang mengawal tembok. [1 markah]

F4 Tempat mandi awam menyediakan kemudahan kebersihan. [1 markah]

H4 Huraian berkaitan F4: ruang mandian berasingan menyediakan air panas, sejuk, suam atau wap. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6E03 · Jelaskan empat faktor kemajuan seni bina Rom: kepakaran, pendidikan, sokongan pemerintah dan teknologi. Berikan huraian atau contoh bagi setiap faktor.

B6E03 · Sederhana · Buku teks hlm. 128–129 · SP 4.2.3

Contoh jawapan

Kemajuan seni bina Rom dibantu oleh kepakaran arkitek. Sebagai contoh, Marco Vitruvius menghasilkan karya On Architecture yang membincangkan bidang seni bina. Pendidikan juga menjadi faktor penting. Sistem pendidikan yang bersifat praktikal melahirkan warganegara yang mempunyai kemahiran dalam pelbagai bidang, termasuk pembinaan.

Selain itu, pemerintah memberikan sokongan kepada projek seni bina. Kerajaan menyediakan bantuan kewangan supaya projek yang dirancang dapat dijalankan dengan lancar. Kemajuan teknologi turut menyumbang kepada pencapaian tersebut. Teknik yang diwarisi daripada Yunani digabungkan dengan inovasi Rom, termasuk penggunaan simen dalam binaan. Gabungan pengetahuan, latihan, pembiayaan dan teknologi membolehkan orang Rom menghasilkan bangunan yang besar, tahan serta mempunyai nilai estetika dan kegunaan tertentu.

Isi penting · maksimum 8 markah

F1 Kepakaran arkitek membantu perkembangan seni bina. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: Marco Vitruvius menghasilkan karya On Architecture. [1 markah]

F2 Sistem pendidikan praktikal menyediakan kemahiran. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: pendidikan melahirkan warganegara mahir dalam bidang seperti seni bina. [1 markah]

F3 Pemerintah menyokong projek pembinaan. [1 markah]

H3 Huraian berkaitan F3: kerajaan memberikan bantuan kewangan supaya projek berjalan lancar. [1 markah]

F4 Teknologi mendorong kemajuan binaan. [1 markah]

H4 Huraian berkaitan F4: teknik warisan Yunani digabungkan dengan inovasi Rom seperti penggunaan simen. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6E04 · Huraikan empat ciri Sparta berdasarkan pemerintahan dua raja, ephors, latihan kanak-kanak dan peranan ketenteraan wanita. Jelaskan butiran atau tujuan setiap ciri.

B6E04 · Sederhana · Buku teks hlm. 125–126 · SP 4.2.2

Contoh jawapan

Sparta diperintah oleh dua orang raja secara bersama-sama. Susunan tersebut bertujuan mengelakkan salah seorang raja daripada bertindak kejam. Selain itu, ephors mengawasi kuasa raja. Lima orang pegawai ini memastikan raja tidak memerintah secara mutlak, selaras dengan sifat monarki terhad di Sparta.

Dalam kehidupan masyarakatnya, latihan ketenteraan diberikan kepada kanak-kanak. Latihan bermula seawal usia tujuh tahun, menunjukkan penekanan terhadap disiplin sejak kecil. Wanita juga menjalani latihan fizikal dan memainkan peranan dalam pertahanan. Mereka tidak dikecualikan daripada tugas mempertahankan negara walaupun tidak terlibat dalam pentadbiran dan pemerintahan. Oleh itu, peranan wanita dalam pertahanan perlu dibezakan daripada hak pentadbiran. Pemerintahan yang terkawal serta latihan yang meluas menjadi ciri penting Sparta.

Isi penting · maksimum 8 markah

F1 Sparta diperintah dua orang raja bersama-sama. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: susunan ini bertujuan mengelakkan seorang raja bertindak kejam. [1 markah]

F2 Ephors berperanan mengawasi kuasa raja. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: lima ephors memastikan raja tidak memerintah secara mutlak. [1 markah]

F3 Kanak-kanak menjalani latihan ketenteraan. [1 markah]

H3 Huraian berkaitan F3: latihan bermula seawal umur tujuh tahun. [1 markah]

F4 Wanita turut menjalani latihan fizikal dan tugas pertahanan. [1 markah]

H4 Huraian berkaitan F4: mereka tidak dikecualikan daripada mempertahankan negara walaupun tidak terlibat dalam pentadbiran. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

B6E05 · Buktikan bahawa reka bentuk seni bina Rom mengambil kira kegunaan binaan. Huraikan empat contoh: pintu masuk Colosseum, Oculus Pantheon, pembinaan berlapis jalan raya dan kubu kecil pada tembok pertahanan.

B6E05 · Cabaran · Buku teks hlm. 130–133 · SP 4.2.3

Contoh jawapan

Colosseum mempunyai 80 pintu masuk. Bilangan pintu yang banyak membantu pengurusan kemasukan penonton yang ramai untuk menyaksikan persembahan dan pertandingan. Pantheon pula mempunyai bukaan Oculus di puncak kubahnya. Bukaan ini membolehkan cahaya masuk dan menyinari ruang dalaman bangunan yang digunakan sebagai tempat penyembahan.

Jalan raya Rom dibina secara berlapis dengan menggunakan batu besar, batu kecil dan kerikil. Lapisan tersebut menjadikan jalan kuat untuk menahan beban serta pergerakan tentera. Tembok pertahanan pula dilengkapi kubu kecil. Kubu itu menempatkan tentera yang mengawal tembok dan membantu melindungi wilayah daripada ancaman musuh. Keempat-empat contoh ini menunjukkan bahawa ciri binaan mempunyai hubungan dengan keperluan pengguna, pencahayaan, ketahanan atau pertahanan.

Isi penting · maksimum 8 markah

F1 Colosseum mempunyai banyak pintu masuk, iaitu 80 pintu. [1 markah]

H1 Huraian berkaitan F1: pintu membantu pengurusan kemasukan penonton yang ramai. [1 markah]

F2 Pantheon mempunyai bukaan Oculus di puncaknya. [1 markah]

H2 Huraian berkaitan F2: bukaan membenarkan cahaya menyinari ruang dalaman. [1 markah]

F3 Jalan raya dibina berlapis dengan batu besar, batu kecil dan kerikil. [1 markah]

H3 Huraian berkaitan F3: lapisan menjadikannya kuat menahan beban dan pergerakan tentera. [1 markah]

F4 Tembok pertahanan dilengkapi kubu kecil. [1 markah]

H4 Huraian berkaitan F4: kubu menempatkan tentera untuk mengawal tembok daripada ancaman musuh. [1 markah]

Terima ungkapan setara dan jawapan lain yang sah berdasarkan sukatan serta kehendak soalan. Jangan kira idea berulang dua kali. Ini panduan semak kendiri contoh; pertimbangan guru menentukan penerimaan jawapan.

Sumber

Sejarah Tingkatan 1, KSSM, KPM/DBP, cetakan pertama 2016, ISBN 978-983-49-1119-5. Standard: DSKP KSSM Sejarah Tingkatan 1, KPM 2016. Halaman dalam rujukan soalan ialah nombor halaman bercetak buku teks.

Buku teks KPM · DSKP KPM

© 2026 LauPeh, setakat hak yang boleh dilindungi. Bahan asal untuk pembelajaran percuma.